

ANNALES

Anali za istrske in mediteranske študije
Annali di Studi istriani e mediterranee
Annals for Istrian and Mediterranean Studies
Series Historia Naturalis, 27, 2017, 1

ANNALES

**Anali za istrske in mediteranske študije
Annali di Studi istriani e mediterraneei
Annals for Istrian and Mediterranean Studies**

Series historia naturalis, 27, 2017, 1

ISSN 1408-533X

UDK 5

Letnik 27, leto 2017, številka 1

UREDNIŠKI ODBOR/ COMITATO DI REDAZIONE/ BOARD OF EDITORS:	Dunja Bandelj Mavsar, Nicola Bettoso (IT), Christian Capapé (F), Darko Darovec, Dušan Devetak, Jakov Dulčić (HR), Serena Fonda Umani (IT), Andrej Gogala, Daniel Golani (IL), Mitja Kaligarič, Gregor Kovačič, Marcelo Kovačič (HR), Andrej Kranjc, Lovrenc Lipej, Alenka Malej, Patricija Mozetič, Martina Orlando-Bonaca, Michael Stachowitsch (A), Tom Turk, Elena Varljen Bužan
Glavni urednik/Redattore capo/ Editor in chief:	Darko Darovec
Odgovorni urednik naravoslovja/ Redattore responsabile per le scienze naturali/Natural Science Editor:	Lovrenc Lipej
Urednica/Redattrice/Editor:	Martina Orlando-Bonaca
Lektor/Supervisione/Language editor:	Polona Šergon (sl.), Petra Berlot (angl.)
Prevajalci/Traduttori/Translators:	Martina Orlando-Bonaca (sl./it.)
Oblikovalec/Progetto grafico/ Graphic design:	Dušan Podgornik, Lovrenc Lipej
Prelom/Composizione/Typesetting:	Grafis trade d.o.o.
Tisk/Stampa/Print:	Grafis trade d.o.o.
Izdajatelj/Editore/Published by:	Zgodovinsko društvo za južno Primorsko - Koper / Società storica del Litorale - Capodistria©
Za izdajatelja/Per Editore/ Publisher represented by:	Salvator Žitko
Sedež uredništva/Sede della redazione/ Address of Editorial Board:	Nacionalni inštitut za biologijo, Morska biološka postaja Piran / Istituto nazionale di biologia, Stazione di biologia marina di Pirano / National Institute of Biology, Marine Biology Station Piran SI-6330 Piran /Pirano, Fornace/Fornace 41, tel.: +386 5 671 2900, fax 671 2901; e-mail: annales@mbss.org, internet: www.zdjp.si

Redakcija te številke je bila zaključena 30. 06. 2017.

**Sofinancirajo/Supporto finanziario/
Financially supported by:** Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS)

Annales - series historia naturalis izhaja dvakrat letno.**Naklada/Tiratura/Circulation:** 300 izvodov/copie/copiesRevija *Annales series historia naturalis* je vključena v naslednje podatkovne baze: BIOSIS-Zoological Record (UK); Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts (ASFA); Elsevier B.V.: SCOPUS (NL).

Vsi članki so prosto dostopni na spletni strani:
<http://zdjp.si/en/cat/zaloznistvo/periodika/annales-series-historia-naturalis/>
 All articles are freely available via website:
<http://zdjp.si/en/cat/zaloznistvo/periodika/annales-series-historia-naturalis/>

VSEBINA / INDICE GENERALE / CONTENTS

FLORA
FLORA
FLORA**Martina ORLANDO-BONACA &
Roberto ODORICO**

Unusual expansion of *Laurencia obtusa* (Hudson) J.V. Lamouroux in the Zambratija Bay (northern Adriatic Sea)
Nenavadno razširjanje alge Laurencia obtusa (Hudson) J.V. Lamouroux v zambratijskem zalivu (severni Jadran) 1

**Nina ŠAJNA, Kristijan ADAMLJE &
Mitja KALIGARIČ**

Dittrichia graveolens – How does soil salinity determine distribution, morphology, and reproductive potential?
Dittrichia graveolens – kako slanost tal določa njeno razširjenost, morfologijo in reproduktivni potencial? 7

Amelio PEZZETTA

Le Orchidaceae del Molise: Aggiornamento sistematico e nuova check-list
Kukavičevke dežele Molize: sistematska dopolnila in nov seznam vrst 13

FAVNA
FAUNA
FAUNA**Ilias FOSKOLOS, Myrto TOURGELI PROVATA &
Alexandros FRANTZIS**

First record of *Conchoderma auritum* (Cirripedia: Lepadidae) on *Ziphius cavirostris* (Cetacea: Ziphiidae) in Greece
Prvi zapis o pojavljanju raka vitičnjaka vrste Conchoderma auritum (Cirripedia: Lepadidae) na Cuvierjevem kljunatem kitu *Ziphius cavirostris* (Cetacea: Ziphiidae) v Grčiji 29

IHTIOLOGIJA
ITTILOGIA
ICHTHYOLOGY**Khadija OUNIFI-BEN AMOR, Mohamed Mourad BEN AMOR, Sihem RAFRAFI & Christian CAPAPÉ**

First confirmed record of wedge sole *Dicologlossa cuneata* (Soleidae) from the Tunisian coast (central Mediterranean)
Prvi zabeležen primer pojavljanja morskega lista vrste Dicologlossa cuneata (Soleidae) iz tunizijske obale (osrednje Sredozemsko morje) 37

Sihem RAFRAFI-NOUIRA, Olfa EL KAMEL-MOUTALIBI, Khadija OUNIFI-BEN AMOR, Mohamed Mourad BEN AMOR & Christian CAPAPÉ

A case of hermaphroditism in the common eagle ray *Myliobatis aquila* (Chondrichthyes: Myliobatidae), reported from the Tunisian coast (central Mediterranean)
Primer hermafroditizma pri navadnem morskem golobu Myliobatis aquila (Chondrichthyes: Myliobatidae) ob tunizijski obali (osrednje Sredozemsko morje) 43

**SREDOZEMSKI MORSKI PSI
SQUALI MEDITERRANEI
MEDITERRANEAN SHARKS****Hakan KABASAKAL**

Notes on historical and contemporary catches of lamniform sharks in Turkish waters
Zapisi o historičnih in sodobnih ulovih morskih volkov (Lamniformes) v turških vodah 51

Christian CAPAPÉ & Malek ALI

Record of dicephalus embryo in longnose spurdog *Squalus blainvillei* (Chondrichthyes: Squalidae) from the Syrian coast (eastern Mediterranean)
Zapis o dvoglavem primerku rjavega trneža Squalus blainvillei (Chondrichthyes: Squalidae) iz sirske obale (vzhodno Sredozemsko morje) 59

RECENTNE SPREMEMBE V SREDOZEMSKI
BIODIVERZITETI
CAMBIAMENTI RECENTI NELLA BIODIVERSITÀ
MEDITERRANEA
RECENT CHANGES IN THE MEDITERRANEAN
BIODIVERSITY

**Šihem RAFRAFI-NOUIRA, Khadija OUNIFI-BEN
AMOR, Mohamed Mourad BEN AMOR &
Christian CAPAPÉ**

Abundant records of red-eye round herring
Etrumeus golanii (Osteichthyes: Clupeidae)
from the Tunisian coast (central Mediterranean)
Številne najdbe vrste *Etrumeus golanii*
(Osteichthyes: Clupeidae) ob tunizijski obali
(osrednje Sredozemsko morje) 65

Aytaç ÖZGÜL & Okan AKYOL

On the occurrence of the smallscale codlet,
Bregmaceros nectabanus (Bregmacerotidae),
off the Urla coast in Izmir Bay (Aegean Sea,
eastern Mediterranean)
Pojavljanje vrste *Bregmaceros nectabanus*
(Bregmacerotidae), v vodah blizu Urle
v Izmirskem zalivu (Egejsko morje, vzhodno
Sredozemlje) 69

OCENE IN POROČILA
RECENSIONI E RELAZIONI
REVIEWS AND REPORTS

Domen TRKOV

Na Morski biološki postaji obeležili dan
biotske raznovrstnosti 77

Navodila avtorjem 79

Istruzioni per gli autori 81

Instruction to authors 83

Kazalo k slikam na ovitku 86

Index to images on the cover 86

**NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
MORSKA BIOLOŠKA POSTAJA**

**NA MORSKI BIOLOŠKI POSTAJI OBELEŽILI
DAN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI**

Mednarodni dan biotske raznovrstnosti so letos na Nacionalnem inštitutu za biologijo obeležili s srečanjem, ki je potekalo 22. maja v dvorani Morske biološke postaje v Piranu.

Srečanja se je udeležilo več kot 60 predstavnikov iz različnih slovenskih ustanov, ki so povezane z raziskavami ali ohranjanjem biotske raznovrstnosti. Med njimi so bili na primer ugledni predstavniki z Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem, gosti z Ministrstva za okolje in prostor, naravovarstveniki z Zavoda za varstvo narave in Krajinskega parka Strunjan, predstavniki iz podjetij Luke Koper in Okolje Piran, ravnateljica piranskega Akvarija, gostje iz Prirodoslovnega Muzeja Slovenije ter sodelavci z ljubljanskega dela Nacionalnega inštituta za biologijo in Morske biološke postaje.

Uvodnemu nagovoru direktorice Nacionalnega inštituta za biologijo prof. dr. Tamare Lah Turnšek je sledila dobrodošlica vodje Morske biološke postaje Piran doc. dr. Andreje Ramšak.

Serijo predavanj je nato z uvodnim predavanjem otvoril dr. Peter Skoberne z Ministrstva za okolje in prostor, ki je razpravljal o razlogih za obeleževanje mednarodnega dneva biotske raznovrstnosti in kritično razmišljal o stanju varovanja in raziskovanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji.

Sledila je predstavitev knjige *Biogenic formations in the Slovenian sea*, katere uvod je predstavila prof. dr. Tamara Lah Turnšek, bolj podrobno pa je monografijo predstavil prof. dr. Lovrenc Lipej, ki je tudi soavtor knjige skupaj z dr. Martino Orlando-Bonaca in dr. Borutom Mavričem. Monografija obravnava apnenčaste tvorbe, ki jih ustvarjajo morski organizmi in so znane pod strokovnim imenom biogene formacije. Te so lahko velike od nekaj pičlih kvadratnih decimetrov do orjaških tvorb s skoraj 10.000 m². Novejša spoznanja kažejo, da gre za zelo bogata okolja po številu vrst bentoških organizmov, še posebej pa je to značilno za veliki biogeni formaciji pred rtom Ronek in pred Debelim rtičem. Izpostavljen je bil tudi pomen biogenih formacij iz vidika biotske pestrosti, saj s svojo prisotnostjo omogočajo življenjski prostor za mnoga živa bitja in s tem dvigujejo stopnjo biodiverzitete v danem okolju. Predavanje so dopolnjevale tudi izvirne sheme in fotografije. Izdajo monografije je s finančno podporo omogočil tuniški center za zavarovana območja RAC/SPA (Regional Activity Center for Special Protected Areas).

Tematiko življenjskih okolij je v svojem prispevku nadaljeval mag. Robert Turk z Zavoda za varstvo na-

rave, ki je razpravljal o stanju raziskanosti habitatov v slovenskem morju. Dotaknil se je tudi problematike deleža zavarovanih območij, ki namesto načrtovanih 10 % znaša le 0,5 %.

Sl. 1: Uvodni nagovor direktorice Nacionalnega inštituta za biologijo prof. dr. Tamare Lah Turnšek (foto: Vladimir Bernetič).

V nadaljevanju je imel predavanje dr. Borut Mavrič, ki je predstavil *Arkonavte – iskalce izgubljenega zaklada*. Če so bajeslovni Argonavti iskali zlato runo, pa naj bi Arkonavti iskali naravne zaklade morja. Arkonavti plujejo na Noetovi ladji Arki, ki simbolizira slovensko morje. Tako kot je Noe na ladjo spravil po dva predstavnika vsake vrste živih bitij, tako nekako naj bi bilo stanje v slovenskem morju, kjer na majhnem območju najdemo ogromno število vrst, ki pa niso zelo številčne. V okviru predavanja je dr. Mavrič zbranim predstavil raziskave skupine za biodiverziteto iz Morske biološke postaje Piran s poudarkom na različna področja raziskav, s katerimi se le ta ukvarja.

Sledilo je predavanje vodje oddelka za raziskave organizmov in ekosistemov na Nacionalnem Inštitutu za Biologijo, doc. dr. Mete Virant-Doberlet. Predstavila je pet obrazov biodiverzitete, ki simbolizirajo raziskave različnih vidikov biodiverzitete, s katerimi se ukvarjajo raziskovalci njene skupine. Te se navezujejo na oglašanja škržatov, raziskovanja ptičjih združb, spremljanja različnih domorodnih in tujerodnih vrst sladkovodnih rakov, popisovanja redkih vrst hroščev ter inventarizacije jamskih okolij. Predavanje je popestrila tudi z zanimivimi fotografijami in zvočnimi posnetki različnih vrst škržatov. Dr. Meta Virant-Doberlet je v posebni predstavitvi predstavila tudi novi projekt, ki so ga pridobili na oddelku iz serije LIFE o raziskovanju biodiverzitete, avtorja dr. Davorina Tometa, ki na posrečen način prikaže izbor čudovitih in tehnično popolnih fotografij o slovenski pokrajini in biodiverziteti ob spremljavi znanega Griegovega *Jutra*.

Zadnji prispevek je bila predstavitev večkrat nagajenega dokumentarnega filma Cirila Mlinarja Cica iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije v angleškem jeziku z

naslovom »Lovci na močerile« (»*Proteus hunters*«). Film nas seznanja s preučevanjem človeških ribic v Sloveniji. Za konec sta nekaj svojih misli o pomenu biodiverzitete

Sl. 2: Dr. Peter Skoberne z Ministrstva za okolje in prostor je razpravljal o razlogih za obeleževanje mednarodnega dneva biotske raznovrstnosti in kritično razmišljal o stanju varovanja in raziskovanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (foto: Vladimir Bernetič).

in njenem varovanju strnila tudi akademik prof. dr. Matija Gogala in prof. dr. Mihael J. Toman. Celoten dogodek je povezovala govornica dr. Martina Orlando-Bonaca. Poseben pečat k dogodku pa so prispevali tudi pevci Biološkega okteta, ki so že tako zanimiv program popestrili še z venčkom slovenskih pesmi in tako pričarali prav posebno vzdušje.

Sledila je še manjša pogostitev, kjer so zbrani izmenjali mnenja in razpravljali o pomenu biodiverzitete. Srečanje strokovnjakov, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s proučevanjem biotske raznovrstnosti je zelo pomembno, saj je možno na ta način spoznati vse vidike raziskovanja, ki jih Nacionalni inštitut za biologijo, kot eden izmed največjih slovenskih raziskovalnih inštitutov na področju naravoslovja, izvaja v Sloveniji.

Vnovič se je potrdilo dejstvo, da so raziskave biodiverzitete še vedno izjemno pomembne ali skoraj esencialne in v mnogočem ključne za razumevanje osnovnih ekoloških in bioloških procesov.

Domen Trkov

Morska biološka postaja Piran,
Nacionalni inštitut za biologijo